

Bütün ülkelerin
proleterleri birlesin!Sosyalizme açılan
heri demokratik halk devrimi
için savaş!Karkêren hemû
welatan vekban!

İŞÇİNİN SESİ

Yıl:10. Sayı:250
16 Ocak 1984

CEK-AL

Kore uçağının düşürülmesi üstüne bir komplot teorisi

Kore uçağı provokasyonu son yılların en gürültülü anti-Sovyet, anti-komünist kampanyası oldu. Dünya burjuvazisi en aşağılık yalanlarla halkları aldatmaya çalıştı. Olayın tozu dumanı dindikçe birbirleriyle çelişen bilgilerin arasından doğrular süzülerek öne çıkmaya başladı. Yığınsal iletişim araçları doğruları hiçbir zaman derli toplu olarak yansıtmadı. Ama üst düzeyde bilinçli burjuvalarla dar aydın çevrelerinde okunan ve yığın etkisi sağlamayacak kadar sınırlı tirajı olan

yayınlarında gerçeğe yakın yazılar belirdi. Aşağıda sunduğumuz yazı buna tipik bir örnektir. Sovyetler Birliği'ne "Rusya" diyecek kadar sol literatürden uzak bir bilim adamınca hazırlanmıştır. Burjuva kampta dönen dolapları, kamuoyu oluşturma aygıtlarındaki hilekar süreçleri ve hepsinden önemlisi gerçeklerin inatçılığını yansıması açısından Türkiyeli okuyucuya sunmayı uygun bulduk. Yazının yayın hakkı gazetemizce satın alınmıştır.

R.W. Johnson
Oxford Magdalen College
Öğretim görevlisi

Son zamanların hiçbir olayı dünyayı, Eylül sabahı erken saatlerde Kore uçağı KAL 007'nin düşürülmesi kadar soğuk savaş atmosferine sokmadı. Uçağın 269 yolcusu ve mürettebatının trajik sonu bütün Batı'da anti-Sovyet duyguları yeni bir gerilim noktasına yükseltti. KAL 007 uçağı düşürüldükten sonra, Cruise ve Pershing füzelerinin yerleştirilmesinin ne pahasına olursa olsun sürdürüleceğinden kuşku duyulmamaya başlandı.

Ancak, KAL 007'nin düşürülmesi olayından yanlış sonuçlar mı çıkarılmıştır? Trajediden sonraki bir-iki saat içinde, Başkan Reagan ve Bayan Kirkpatrick'in Birleşmiş Milletler'de dünya televizyonlarına olayı sunuş biçimleri tamamıyla lanetleyici göründü. Oysa, o günden bu yana toplanan çok sayıda kanıt, bu sunuşun doğruluğu üstüne ciddi kuşuklar uyandırıyor.

Aslında öyküye NATO'nun Cruise ve Pershing II füzelerinin Avrupa'ya yerleştirilmesi üstüne 1979 yılında almış olduğu kararla başlamak gerekir. Bu füzeler, SSCB'ye karşı bir nükleer saldırının uyarı süresini 6 dakikaya indiriyordu. Ruslar doğal olarak, bu

durumdan dehşete düştüler. Onların tek güvenlik umudu, ABD'ye karşı benzeri bir tehdit oluşturma yeteneğini geliştirebilmede yatıyordu. (SS-20'ler bu işlevi görmez çünkü onlar yalnızca Avrupa'yı vurabilir, ABD'ye ulaşamaz.)

Kamçatka Yarımadası'nın sağladığı olanaklar

SSCB, bu amaca yönelik olarak, Kuzeydoğu Pasifik bölgesinde Sahalin, Kamçatka ve Kuril Adaları'nda askeri deniz üssü yapımına çok büyük kaynaklar ayırdı. Onların füze taşıyıcı denizaltıları buradan hareketle ABD'nin batı kıyılarına yaklaşabilecek ve Cruise ya da Pershing'lerin yola çıktığını farkeder etmez, basık yörüngeli füzeleriyle ABD'ye ivedi bir tehdit oluşturacaklardı. (Hemen hemen kesinlikle söyleyebiliriz ki, Sovyet denizaltılarının ikide bir İskandinavya kıyılarında görülmesi Rusların kıyıya sokulma taktiklerinin bir sonucudur.)

Bir başka olanak da, Rus denizaltılarının Japonya, Kuril, Kamçatka, Aleut ve hatta Sovyet karasularında Pasifik

Okyanusu'nun derinliklerinin birinde saklanabilmeleridir. Uzun menzilli füzelerinin olması ve izlenmelerinin zorluğu koşuluyla bu denizaltıların ABD'ye yönelttiği karşı tehdit azaltılamaz.

Bu nedenlerle ABD, Ohotsk Denizi çevresindeki Sovyet deniz üssü ve 80 nükleer başlık taşıyan 25 bin tonluk yeni Sovyet Tayfun denizaltısına karşı giderek artan bir ilgi duymaya başladı. Tayfun tipi ilk denizaltı bu ay içinde hizmete girecek. Kuril Adaları'ndaki gizli bir üste bulundurulacak olan bu denizaltılardan toplam 12 tane yapılacak. Sovyetlerin 25-30 denizaltılık ana nükleer vurucu gücü, Kamçatka yarımadası'nda Petropavlovsk'da üslenmiş durumdadır.

Ruslar Cruise ve Pershing'lerin yerleştirilmemesi halinde Tayfun'un geliştirilmesini durdurmaya önermişlerdi. Ancak, füzelerin yerleştirilmesiyle birlikte bu soluk renkli doğu kıyıları, silahlanma yarışının gelecek aşamasının odak noktası olacaktır. İşte, KAL 007 uçağının üzerinde uçtuğu bölge tam da bu bölgedir.

Siyasal Araştırmalar Enstitüsü'nden

Michael Klare'in *South'un* kasım sayısında da yazdığı gibi, ABD bir süredir bu bölgeyi giderek saldırgan bir biçimde gözaltına almaya başladı. Önce, iki uçak gemisi filosu 1982 Eylülünde Kamçatka'nın hemen açıklarında tatbikat yaptı. Bunu 1983 nisanında, klasik silahlarla Sahalin ve Kamçatka'yı işgal etme provasını yapan daha da büyük bir başka ABD tatbikatı izledi. Enaz üç uçak gemisi gurubuyla yapılan bu sonuncu tatbikat, ABD Deniz Kuvvetleri Başkomutanı Amiral Robert Long tarafından, övgüyle, "Pasifik filosunun 2.Dünya Savaşı'ndan bu yana yaptığı en büyük deniz tatbikatı" olarak nitelendirildi. Ruslar 1982 tatbikatıyla öyle telaşlanmışlardı ki, yalnızca çok sayıda Bear, Bison ve Coot keşif uçaklarını kullanmakla kalmadılar, ABD filosunu izlemek üzere yeni ve çok gizli Backfire bombardıman uçaklarından yararlandılar. Ayrıca özel bir gözlem uydusunu bölgenin üstünde bir yere yönelttiler.

Bir tek Sovyet filosunun bile ABD kıyılarında işgal tatbikatı yapmasının basında nasıl bir gürültü koparacağını insan kolayca tahmin edebiliyor. Oysa, çok daha büyük ABD tatbikatlarına yazılı ve sözlü Batı basınında hemen hemen hiç yer verilmedi.

Bu büyük ABD deniz gücüne, Japonya ve Güney Kore'de üslenen RC-135, U-2, SR-71, EP-3A (Awacs) ve EP-3E rumuzlu koca bir casusluk uçakları filosu eşlik etti. Oysa, KAL 007'nin düşürülmesinden sonra pek çok çevrede — İngiltere'de başta Callaghan'ın ağzından — uydular çağında casusluk uçaklarının bir hükmü kalmadığı söylendi durdu. Halbuki, görüldüğü gibi, ne ABD ne de SSCB bu sözlere kulak asıyor.

İşin aslı şudur: Uydular belirli bir bölgenin üstünden önceden saptanmış bir anda hızla geçer. Uydu, dünya üzerindeki belli bir noktaya odaklanmak için dünyadan 37 bin kilometre uzaklıktaki bir yörüngede seyretmelidir. Sizleri şaşırtmasın ama, yavaş uçan, son derece hassas fotoğraf makineleri ve elektronik gözlem aygıtlarıyla donanmış bir uçak bu görevi çok daha iyi yapabilir.

Bu tür ABD uçakları, Sovyet radyo trafiğini izlemenin yanı sıra, Rus tepkilerini "sınamak" amacıyla düzenli olarak Sovyet hava sahasına giriyorlar. KAL trajedisinin ilk günlerinde ABD, Kore uçağını gölge gibi izleyen RC-135 casusluk uçağından hiç söz etmemişti. Konu ancak, olaydan birkaç gün sonra, Başkan'ın Kongre üyeleri için düzenlediği bir toplantı sırasında kazayla dışarı sızdı. Reagan, bundan sonra, RC-135'in KAL 007'yi kısa bir süre sonra terkettiğini ve onun da aslında oldukça masum bir uçak olduğunu ileri sürdü.

Uzmanlar Reagan'ı yalanlıyor

RC-135'lerde görev yapmış iki kişi, Edward Eskelson ve Tom Bernard, 13 Eylül tarihli *Denver Post*'da buna şiddetle karşı çıktılar. Bu kişiler, Reagan'ın söylediklerinin "USAF RC-135 uçağının yetenekleri hakkında kamuoyunu yanıltmak üzere koparılan büyük bir gürültü" olduğunu söylediler. RC-135'leri "doğası gereği saldırı amacına yönelik" çok yetenekli bir uçak olarak nitelediler.

Onlara göre, RC-135'in istese bile KAL 007 trajedisinin önüne geçemeyeceğini söylemek şarlatanlıktı. RC-135'in KAL 007'den hemen ayrıldığı düşüncesine ise gülüp geçtiler. Söylediklerine göre, bir RC-135 uçağı sekizler çizerek uçuyor ve "görevini tamamlamasından hemen önce nöbeti bir başka RC-135'e devrediyor"du.

Benzeri bir kuşku, Lufthansa pilotu Rudolf Braunberg tarafından *Deutsches Allgemeines Sonntagsblatt*'ın 11 Eylül tarihli sayısında şöyle dile getirildi: "Yirmi yıldır uluslararası rotalarda uçan pilotlar ABD askeri uçaklarının sivil havacılık rotalarından sık sık yararlandığını ve sivil uçaklar gibi davrandıklarını farkediyorlar. Askeri ve sivil uçakların birbirine karışması askeri güçlerce bilinçli olarak yapılıyor."

Diyelim ki öyle oldu. Ama üstünde durulması gereken nokta şudur: Her iki süper güç de, birbirlerinin belki dünyanın hiç bir yerinde görülmedik düzeyde en karmaşık casusluk ağıyla ördükleri Ohotsk Denizi'nin olağanüstü hassas durumunun çok iyi farkındadır. ABD, Cruise ve Pershing füzelerinin yerleştirilmesinin karşı tarafı tam alarma geçirmesinden önce bu bölge üstüne elde edebileceği tüm bilgiye sahip olmak isterken, Ruslar da, bunu engellemekte eşit ölçüde kararlıydılar.

Her iki taraf da — her şeyden önce bu bölgede — bir nükleer felakete kolayca yükselebilecek herhangi bir kazadan kaçınmaları gerektiğini biliyordu. KAL trajedisini üstüne ABD'nin açıklamalarına ilişkin asıl sorun burada yatıyor. Çünkü bu anlatımı ciddiye alırsak, yalnızca bir tek kazaya değil, bir dizi olayın şans ve raslantı sonucu olduğuna inanmak zorundayız.

CIA'nın başındaki dertler

Bunun yerine, aklın yolunu izleyerek, her iki tarafın da ne yaptığını bildiğini varsayarsak, şöyle bir senaryoyla karşılaşırız: Bu yılın başlarında Cruise ve Pershing'lerin yerleştirileceği günler yaklaşırken CIA iki sorunla yüzyüze geldi. Ohotsk üssüne ilişkin daha fazla

bilgi toplamak zorundaydı. Uyduların verdiği bilgi yetersizdi ve ayrıca CIA SSCB topraklarında yeterli bir enforsasyon ağı kurmada her zaman başarısızlığa uğramıştı. Tamamen alarma geçmiş olan Sovyet savunma ağı da Sovyet hava sahasına sürekli kaçamak yapılmasını olanaksız kılıyordu. Bu durumda ne yapılmalıydı?

Öte yandan, Batı Avrupa'da gelişen barış hareketleri Cruise ve Pershing'lerin yerleştirilmesine karşı beklenmedik bir tehdit unsuru oluşturuyordu. Bazı hükümetler-Norveç, Danimarka ve Hollanda hükümetleri-bu basınç altında sallantı geçiriyordu. Bunlardan bir tanesinin bile Cruise'i reddetmesi, planları altüst edebilirdi. Üstelik, protesto dalgası giderek yükseliyordu. Cruise'lar sonbaharda yerlerine vardığında bu dalga, en yüksek noktasına ulaşmış olacaktı. Dokunsan patlayacak bir ortam vardı. En iyisi, Rusların pek de maharetli oldukları, Macaristan ve Çekoslavakya işgali türünden, periyodik aralıklarla yinelenen bir acımasız zalimlik gösterisini sahnelemektir. Bu, Batı kamuoyunun sol kanadını bile dehşete düşürecekti. Elbette bu, öyle SSCB'ne stratejik bir avantaj sağlayacak türden (örneğin sözü edilen işgaller gibi) çok tehlikeli birşey olmamalıydı.

CIA ne önerebilirdi? En iyi sonucu alabilmek için sonbaharda barış gösterileri başlamadan hemen önce Ruslar böyle bir zalimlik gösterisi için provokasyona getirilmeliydi.

CIA'nın cince planları

Bundan daha derin varsayımlara gitmek bizi Deighton ve Le Carré gibi casusluk romanı yazarlarının dünyasına götürür. Yine de, resmi anlatım biçimi bundan daha renkli olduğu için, akıl yürütmeyi sürdürürelim. Her iki soruna da aynı çözüm bulundu: Ohotsk bölgesine casusluk için bir sivil uçak yollansa ne olurdu? Ruslar uçağı düşürmeye cesaret edemeyeceklerdi. Bir de bu sivil uçağı bir askeri casusluk uçağı eşlik ederse Sovyet hava savunma sistemi iyice ikircim ve şaşkınlığa düşecekti. Öte yandan, eğer uçağı yere düşürürlerse, bu kez de dünya kamuoyu önünde suçüstü yakalanacaklardı. Böyle bir durumda ABD propaganda makinesi veryansın edecekti.

Sovyetlerin düşünülebilecek en çirkin yüzü tam olarak sergilenecek, Cruise ve Pershing'ler de bu hengâme içinde planlanan yerlere yerleştirilecekti. SSCB'nin eli kolu beklenmedik bir şekilde bağlanmış olacak, ikilemin farkına varsa bile artık yapabileceği birşey kalmayacaktı. Uçağı düşürse bir türlü, düşürmese bir türlü. Mükemmel

bir "tavşana kaç, taziya tut" örneği.

Ancak sorun şuydu: Hangi havayollarının uçağı kullanılmalıydı? Bir Amerikan uçağı olamazdı (oltaya çabuk takılırdı), ana bağlaşıklardan birisinininki de olamazdı (kokusu çıkar ve bomba gibi patlayabilirdi).

Eski bir CIA görevlisi olan Juan Trippe'nin Pan-American havayollarını yönettiği o eski iyi günlerde Pan-American'dan ya da Braniff Havayolları'ndan kolaylık sağlamak mümkündü. Dahası, CIA'nın iyi günlerinde en az 32 havayolu şirketi CIA tarafından kullanılıyor ya da kontrol ediliyordu. Bunlar arasında CIA'nın tamamıyla sahibi olduğu Air America, Air Asia, Air Ethiopia, Bird Air, Civil Air Transport, Continental Air Services, Fairways Corporation, Intermountain Aviation, Güney Kore Flying Tigers ve başkaları vardı.

Sorun, 1960'ların sonunda ve Watergate olayı döneminde bu işletmelerin ipliğinin pazara çıkmış olmasındaydı. Eski CIA ajanı John Marks'ın 1976 yılında açıkladığı gibi CIA bu işletmeleri elinden çıkarmak zorunda kalmıştı.

Bu Strateji, CIA yöneticisi William Casey tarafından 1981 mayısında, hiç değilse "Vietnam savaşının etkileri" silindikten sonra doğrulandı. (*Washington Post*, 25 Ağustos 1983)

Sadık dost Kore

İşler bu aşamaya geldiğinde KAL (Kore Hava Yolları) akla geldi. Güney Kore, gizli işlerin gizli kaldığı uysal bir diktatörlüktü. Dahası, bu ülkede, Flying Tiger günlerinden bilinen, dava uğruna intihar uçuşu görevlerini bile üstlenebilecek çok sayıda fanatik anti-komünist vardı. Güney Kore Havayolları hem elverişli uçuş rotalarına sahipti hem de CIA tarafından kurulan KCIA (Güney Kore Merkezi Haberalma Örgütü) ile ilişkiliydi.

Kore'de görev yapmış eski bir CIA görevlisinin de belirttiği gibi: "Kore hükümetinin yapılmasını istediği her uluslararası işte KAL'ın parmağı vardı... Para ve casuslar KAL yoluyla ülkeye girip çıkıyordu. Bazı ilerigelen KCIA yöneticileri... kendi kişisel uluslararası uyuşturucu madde kaçakçılığı işlerinde KAL'ı kullanıyorlardı."

Buna ek olarak, bütün KAL pilotları aslında yüksek güvenlik denetiminden geçmiş eski hava kuvvetleri pilotlarıydı. (*Boston Globe*, 19 Eylül 1983) KAL'ı kullanmak en iyisiydi. CIA ile KCIA arasındaki sıkı fıkı akrabalık ilişkisi sayesinde (bu 1977 Koreagate skandalı ile ortaya çıktı) olay tamamıyla aile içi bir mesele olarak kalacaktı.

Kader uçuşu başlıyor

Böylece, KAL 007, casusluk aygıtlarıyla donanmış olarak kader uçuşuna başladı. Normal rotasından saparak bütün havacılık haritalarında açık seçik *yasak hava sahası* olarak verilmiş bölgelere girdi. Uçağın radyosu ise bağlı bulunduğu merkeze farklı ve meşru bir doğrultuyu izlediğini bildiriyordu. Bir RC-135, kısmen Sovyet tepkisini ölçmek kısmen onları şaşırtmak üzere ve belki de KAL'ın casusluk aygıtlarından gelen yayınları kaydetmek üzere, yolcu uçağını yakından gölge gibi izliyordu.

Uçak Kamçatka yarımadasının üstünden geçerken Kabara, Kokutan, Lopatka ve başka yerlerden yayın yapan Sovyet radyo sinyal ağına girdi. Bu radyo sinyalleri bir uçağın uçuş bilgisayarı bozulduysa rotasını düzeltmesini sağlamak içindi. Üstelik, tam da o gece, Ruslar Kamçatka'daki deneme merkezine yeni PL-5 füzesini yerleştirmeye hazırlanıyordu. (BBC, *Panorama* programı, 7 Kasım 1983)

Sovyet Mig-23 ve Sukhoi-15'leri göge tırmandılar. Bu görevin pilotları, korudukları hava sahasına giren uçağı düşürmeyi başaramazlarsa ölüm cezasına çarptırılırlardı (ve geçmişte bu cezalar yerine getirildi).

Sahaya giren askeri bir uçaksa birkaç dakika içinde tahrip edilirdi. Ancak pilotlar karşılarındaki uçağın bir 747 Jumbojet olduğunu dehşetle farkettiler. Peşpeşe yolladıkları sinyallere uçaktan bir yanıt gelmeyince bilinen uluslararası standartlara göre gözle görünen işaretlere başvurdular. Gövde altındaki tekerlekler dışarıda uçağın yanından geçtiler. Artık bu aşamada uçağın yüzlerce yolcusunun hiç olmazsa birkaçının onları görmemiş olması imkansızdır. Ama yine de yolcu uçağından bir yanıt gelmedi. Sovyet pilotlar kendi kontrol kulüplerinden komut istediler. Kule şaşırtıp duraldı. Anında alınan tek karar PL-5 denemesinin iptali oldu. Pilotlara uçakla ilişki kurmaları, konuşmaya çalışmaları ve yere inmeye zorlamaları söylendi. Bu arada kule ivedi olarak Moskova'ya, belki de Andropof'a akıl danışacak olan Mareşal Ustinov'u aradı. Bütün bunlar zaman alan şeylerdi. KAL 007 ise Kamçatka'yı aşmış Kuril zincirini geçiyordu. Daha çok sayıda avcı uçağı havada, KAL 007'nin rotası çevresinde dolanmaktaydı. Oysa uçak bunların hiçbirine ilgi göstermiyordu.

Ruslar çok zor bir ikileme karşı karşıyaydılar. RC-135'lerin radar ekranlarını karıştırması işi daha da zorlaştırmaktaydı. Bir yandan hangi uçağın hangisi olduğuna ilişkin şaşkınlık sürüyor, öte yandan birşey yaklaşıyor ve yaklaşan ne olduğunu an-

layamıyorlardı. Ruslar RC-135'in her türlü elektronik şaşırtma, karıştırma yöntemlerine sahip olduğunu çok iyi bildikleri için (Eskelson ve Bernard, *Denver Post*, 13 Eylül 1983) radar ekranlarındaki görüntülerin gerçek olduğundan emin değillerdi.

Sonunda karar verildi: SSCB ülkenin tüm stratejik geleceğinin dayandığı güvenlik sistemini tehlikeye atamazdı. KAL 007'nin düşürülmesi gerekiyordu. Ancak bu eylem, işin daha az sert yollardan çözülebileceğinin doğabileceği son ana dek ertelenmeliydi.

Avcı uçakları KAL 007'yi 75 dakika kadar yakından izlediler. Bu süre, askeri bir uçak için 75 saniye bile olamazdı. Fakat durum iyi değildi. KAL Sahalin'i geçmek üzereydi. Ruslar hala öylesine şaşkınlıktaydılar ki yerdeki füze bataryalarına "RC-135'i durdurma" emri verdiler. (*New York Times*, 7 Ekim 1983)

Biraz sonra çok geç olacaktı. KAL 007 Sovyet hava sahasından çıkmak üzereydi. Uçağın ABD savaş uçaklarının koruyucu kolları arasında sevinçle kabul göreceğinden kuşku yoktu. Su-15, uçağı iki mil ötesine açıldı ve uçuş doğrultusunda makineli silahları çalıştırdı. Yanıt gelmedi. Bunun üzerine ölümcül füze ateşlendi. KAL 007 yara aldı ve hızla düşmeye başladı. Pilotun uzun süren sessizliği bozarak radyosundan uçağın isabet aldığını ve düşmekte olduğunu bildirmesi Sovyetlerin kuşkusunu haklı çıkardı: Uçağın radyosu *çalışıyordu!*

Bütün bunlara karşın Su-15, can kaybını en azda tutmak için başka füze ateşlemedi. Bu büyük bir özveriydi. Çünkü, kazanılan dakikalar mürettebatın ve casusluk aygıtlarının kurtulmasına yarayabilirdi.

Bu aynı zamanda, KAL 007'nin Japon karasularına dek süzülmesi ve böylece kurtarma işlemlerinin Sovyetlerce değil ABD gemilerince yapılması demekti. Eğer uçakta herhangi bir aygıt kalmışsa kurtarmayı kimin yaptığı çok önemlidir. Çevreye bir sürü ABD gemisi dolmuştu. Yolcuların cesetleri toplandı. Kara kutunun (uçuş kayıt kutusu) bulunup bulunmadığı ise hiç açıklanmadı.

Yaygara kopuyor - iğrenç yalanlar

ABD'nin kamuoyu yaratma cihazları son hızla çalışmaya başladı. Bayan Kirkpatrick ve Reagan, bütün dünyanın izlediği TV programlarında bu zalimce olayın SSCB'nin *tipik* bir tutumu olduğunu söylediler. Reagan, olayı "insan haklarının ve insan yaşamının değerini hiçe sayan bir toplumun barbarlığı" diye dedi.

Hemen piyasaya Sovyet pilotlarının

konuşma bantları sürüldü. Bu bantlara göre, Sovyet pilotlar İFF mesajı (dost musun düşman mısın, bildir!) dışında KAL 007 ile hiçbir radyo bağlantısı kurmamışlar ve uyarı ateşi açmamışlardı. Sovyet pilotlarına karşı tarafa geçebilecekleri kuşkusuyla uluslararası frekanslardan yayın yapabilen aygıtların verilmediği iddia edildi. RC-135'den hiç söz edilmedi. ABD'nin bir sivil yolcu uçağına casusluk aygıtları yerleştirebileceği düşüncesi reddedildi.

Ağzını tutamayanlar var

İşte dünya kamuoyu bu hikayeye dolduruldu. Hikayenin foyasının meydana çıkması pek ilgi çekmedi. Reagan'ın mal bulmuş mağribi gibi sarıldığı ses bantlarının makaslandığı haftalar sonra anlaşıldı.

Bantların tam metni incelenince görüldü ki, Sovyet uçakları uluslararası radyo frekanslarına *sahiptir* ve defalarca bu yollardan ilişki kurmaya çalışmışlardır. İFF mesajına ise hiç başvurulmamıştır.

Bayan Kirkpatrick, Birleşmiş Milletler'deki konuşmasında elindeki teyp bandını "Sovyet pilotunun herhangi bir uyarı atışı yapmadan" füzeyi ateşlediğini kanıtlandığını söylemişti. Reagan da aynı bandı TV yayınında kullandı. Ancak daha sonra ortaya çıkan doğru band metinlerinde durum başkaydı. Asıl bantta, Sovyet pilot "füzeleri hedefe kitlediğini" söylüyor ve birkaç dakika sonra "makinalıları ateşliyorum" diyordu. (BBC, *Panorama* programı, 7 Kasım 1983) Orijinal kayıt üzerinde yapılan tahrifata ilişkin ABD hiçbir açıklama yapmadı.

Birkaç gün sonra RC-135'in olayla ilgili olduğu haberi dışarı sızdı. Bunun üzerine *Defence Science*'nin editörlerinden biri "KAL uçaklarının askeri haberalma amacıyla her zaman Sovyet hava sahasının üstünden uçtuklarını" kabul etti. (*San Francisco Examiner*, 4 Eylül 1983)

Bu gazete, "askeri haberalmayla yakın bağı olan bir görevlinin" açıklamasına da yer verdi. Gazete, bu görevlinin "ABD'ye dost hükümetlerin uçaklarının ABD'de casusluk araçlarıyla donatıldığını" itiraf ettiğini yazdı. Görevli, bu işi bir dizi özel elektronik şirketinin yaptığını ve Andrews Hava Üssü gibi üslerde bu tür çalışmaların yapıldığını söyledi.

Yukarıda sözü edilen Lufthansa pilotu Braunberg, KAL 007'nin uçuş bilgisayarı ve radyosunun bozulması durumunda bile yerini saptamak için yararlanabileceği standart bir tekniğin olduğuna işaret etmişti. Bu tekniğe göre hava radarını çalıştırarak "yerin yankı-

sını" almak ve rotayı düzeltmek mümkündür. Birkaç saat öncesine kadar çalışan bilgisayar, radyo ve radarın birdenbire hepsinin birden bozulduğunu ve KAL 007 isabet alınca radyonun hemencecik kendi kendini tamir ettiğini düşünmek gerçekten inanılmaz bir saçmalaktır.

Sovyetlerin tutumuna bakalım

Ne var ki, ABD'nin olayı sunuş biçiminin kabul görmesinde, SSCB'nin olaydan sonra tam 6 gün sessiz kalmasının çok büyük etkisi oldu. Sovyetler bu altı gündün sonra RC-135 olduğunu sandıkları bir yolcu uçağını düşürdüklerini söylediler. Belli ki elleri kolları bağlanmıştı. Yavaş yavaş fakat büyük bir öfkeye kapılarak düşürüldükleri tuzağın boyutlarını kavradılar. Bütün bunların daha önce de olduğunu hatırlamak onları özellikle hırslandırdı: 1978 yılında yine bir KAL uçağı Murmansk'daki büyük Sovyet deniz üssünün üstünde uçmuş ve Sovyet pilotları bu uçağa ateş açmıştı. (*The Times*, 3 Aralık 1983)

Sovyetlerin açıklaması da oldukça açık bir yalandır. Herkese, KAL 007 uçağının nerdeyse iki saat hava sahalarında uçuşunu söylediler. Bu süre içinde bir 747 Jumbojetini farkedemediklerini — ya da askeri amaçlı bir sızma olduğuna inandıkları bir uçağı düşürmelerinin o kadar uzun zaman alacağını — savunmak sovyet pilotlarına kara çalmaktır. RC-135 zaman zaman karışıklığa yol açmış olabilir ama Sovyet açıklamasının temel vurgusu, sorumluluğu üstlenmekten kaçınmak ve dikkati RC-135'lerin varlığı üstünde toplamak oldu.

Bunu en çok açık eden şey, SSCB'nin olayla ilgili özür dilememesidir. Bu bir kaza olsaydı en akıllıca tutum özür dilemektir. Hatta bu bir kaza olmasaydı özür dilemek çok daha akıllıca birşey olurdu. Rusların özür dilememesinin asıl nedeni onların, KAL 007'nin ateşe atılmasından ve sonra da suçun kendilerine yüklenmesinden ABD'yi sorumlu tutmalarıdır.

Suçlu muradına erdi mi?

Olanlar yetmiyormuş gibi, SSCB'nin ABD'nin yaptığı bir şeyden dolayı özür dilemesi isteniyor... Bu kadarı da fazla, özür dilemesi gereken varsa o da ABD'dir. Pravda, CIA'nin, eski Başkan Nixon'u KAL 007'yle uçmaması için uyardığını yazıyor.

Tartışma götürmeyecek olan gerçek şudur ki çok sayıda masum insan ölmüştür. Çoğu kişi için bu bardağı

taşıran son damla oldu. Batı dünyasında büyük bir anti-Sovyet fırtına estirildi. ABD Kongresi SSCB'yi "tarihin gördüğü en kınacak ve en rezil cinayetlerden biri"yle suçlayan karar tasarısını sıfıra karşı 416 oyla karşı kabul etti.

Başkan çevrede egemen olan psikolojiyi sömürmekte usta davrandı. MX füzeleriyle ilgili öneriyi hemen Kongre'den geçirdi. Hatta kimyasal silahları ve sinir gazını geliştirme planını Senato'ya kabul ettirdi. Bu, silahlanma yarışını daha da ileri götüreceği yolun açılması anlamına gelir.

Avrupa'da barış hareketi ezici bir darbe yiyor. Cruise ve Pershing'ler üstüne çıkan her tartışmada sağcı siyasetçiler hemen KAL trajedisine değinirlerken sol yanıt veremiyor. Halktaki şok psikolojisinin etkisiyle, yeni füzelerin yerleştirilmesi kararı uygulanıyor.

Elde ettiği zaferle gözleri kamaşan Reagan Grenada'yı işgal ediyor, Nikaragua üstündeki baskıyı artırıyor ve Lübnan'da Suriye'yle bir savaşa doğru ilerliyor. Kamuoyu yoklamalarında aldığı destek artıyor ve yardımcılar başkanı 1984 yılında bir kez daha adaylığını koyacağını duyuruyordu.

Uzatmayalım, lafı gevelemenin anlamı yok. Yukarıda anlatılanların gösterdiği gibi, KAL 007 uçağının ateşe atılmasında ve böylece yolcuların ölmesinde ana sorumluluk ABD'nindir. ABD Başkanı ve onun Birleşmiş Milletler büyükelçisi suçluların küstahlığıyla suç başkasının üstüne atmak için iğrenç yalanlar söylüyorlar.

Bütün bu olup bitenler, Batı kamuoyunu aldatmak ve ABD'nin bağlaşıklarını yeni bir silahlanma yarışına sokmak için girilmiş alçakça bir çabanın ürünüdür. Anlatıklarımızın doğruluğunu kanıtlamak mümkün değildir. Ama, anlattıklarımızın bilinen bütün verileri uygun olduğunu ve resmi ABD açıklamasının ise bu verilerin hemen hemen hiçbirine uymadığını söylemek mümkündür. Dünya kamuoyuna yalan söylendiği tartışılmaz bir gerçektir.

Bugün, Cruise'ları üslendirmiş olan İngiltere ABD tarafından çok tehlikeli bir konuma itilmiştir. Ruslar kendilerini bir gün, füzelerini bize de ateşlemeye "zorlanmış" hissedebilirler. Bu anlamda biz hepimiz şimdi KAL 007'nin yolcularıyız. Çevresine ayık gözlerle bakıp harekete geçenlere sakın olun deniyor. Endişelerini yüksek sesle dile getirenler "anti-Amerikan" olarak nitelendiriliyor. Bu söylenenler, 1 Eylül günü Japon Denizi'nin buzlu sularına gömülen zavallı insanlara da bize de hakaret tir.

Not: Okuma kolaylığı açısından arabaşlıkları biz koyduk — İ.S.